

dño uirtutū qui tāta inter nos tolerauit ut nobis formā huus imprimet sanctitatis pro gratia contumelā redat. Consideremus diligenter fratres ne forte prima illa tentatio quae corporalē necessitatē occasione anīmū turbat; apidē debet cōparari. Hoc enī animal quodāmodo uiolentū mortuū nocet; obtutū autē ne audiat uoce īcantans. Quid uero agere nūtit in hac parte tentatorū nisi ut aduersus cōsolatiōnē fidei autē cordis obstruat & obturat? Sed mō proficit inimicū in eō non illuspraeclūt auditū quātū non in solo pane uituit homo; sed in oī uerbo quod pcedit de ore dei. Nā in eo q̄ ait: hæc oīa tibī da si p̄cident adorauerit me. Inālū iñſidiantis fiduciblē ſibilū aiauduerit draconis. Ferunt illū in arena latitatem: etiā aues uolates ſatu attrahere uenato: Quām ueueniūtū qui flatus fuit: hæc oīa tibī dabo si procides ad rauers me uerū: nō erat iſta q̄libet autī nūl potuit draconis ſatus ad illā. Dc bafī ſcoqd. dicim? Monstruosius ceterū ſoſi uoſi hoiem inſicere & interficere perhībetur. Ni fallor, uana gloria eft. Vnde te, ſuq̄t, ſuſtūtū ueram faciatis corā hoib? ut uideamini ab eis. Ac si dicat. Cane te oculos baſilicū. Sed cui nocere dicit bafī ſilicū. Et quid uiderit baſilicū. Alioquin ſi prior eum uideas, tā nō tibi nocet ut aiunt; magis moritur ipſe. Ita eft frates. Non uideat necat manūtū gloria cæcos & negligētū quieſtētū ſitentant; quieſtētū exponunt; & non portus ipſi inſpicunt: non attendunt; non dūcūtūr illāmō uideat deniq̄tū quām ſit ſruolū; quām ſit caduca; quām uanū; quām inutileū. Si quis cum inutileū hoc mō morif bafī ſilicū; nec tā occidit cum gloria; ſed occidit magis & occidit tā quodāmodo uerū in puluerē ſino redacta in ſibilū; puto autem non eft querere quid ad manū gloriā etiā tentatio uifa ſit perti nere; ubi dicit ſit. Si filius dei eis mitte de deorum. Ut qd enim hoc uifit ut uidere ſit laudaretur à bafī ſilicū. Et uideat quodāmodo ſeipsum occuluerat bafī ſilicū; quātū ut nō poſit ante uideri. Scriptū eft. Inquit, quonātū angeli ſuis mandauit de te. Quid ſcriptū eft? Angelū ſuis mandauit de te. Quid mē dāuit? An ināuerterū & uideat; quonātū ſubtūtū maligine & fraudulentis; q̄ maliginitas ſue com menta diffolueret. Quid enīm mādauit? Nempe quod in psalmo ſe quifit. Ut cuſtodiāt in oib⁹ uis ſuis. Numq̄ i p̄cipit. Qualis uia hac de pīnaculo tēpli mittere ſe de orfum? Nō ſit uia hec de ruina; & ſi uia ſit eſt illū. Fruſta in tentationē capitū ſit; quod ſcriptū eft ad corporis cōſolationē. Huic neceſſe cuſtodiāt eū timendū ne offendat ad lapidē pede ſuum. Nō eft q̄d cuſtodiāt; cui non eft q̄d timet. Quid uero taces & illud q̄d ſequitur. Super apidē & baſilicū ambulabīs; & cōculabīs leonē & draconē. Et enīm hec parabolā tangit. Moſtrouſa ma lignitas; moſtrouſa appellationib⁹ conculcanda ſignatur. Nec modo ab ipſo capite; ſed etiā a corpore uniuerso. Siquidē aduersus dīm post temnū cōſuſionē hāc fam serpentina calliditate ſed crudelitate ſuſtūtū eft leonina; uifit ad contumelias ad flagellā; ad alapas; ad mortē; & morte. ſed manifeſt etiā leone; re conculcante leone de trību iuda. Stc & aduersus nos fratres uti ceterū oib⁹ uideat ſe fruſtratū; toto ſanu ſuſtūtū pſecutionē ſuſtūtū qua li ſuſtūtū ab initio; ut uchementia tribulatiōnē regnū celeſte ſperantibus intercludat. Felix anima; que & ipſa ſum leonē potenti uirute conculcans uolenter illud rapere preualebit. Ex hoc itaq̄ ſeclētū ſtanquā ſuper apidē & baſilicū cauſtū & ſolitū ambulemus. Caueamus omniū radicēm amaritudinē; ut nemo noſtrū mordax inuenatur; nemo audax nel ardens; nemo inexorabilis ad rebellēs. Nec uero deorsum imitātū ſos ſed tranſcendamus & tranſcamus letale gloriā tempora lis obtutum ut quodāmodo ſcriptū eft. Fruſta iacitū rhe te an oculos penitiorū. Cōculēm⁹ quoq̄ leonē parfer & draconē; ut neq̄ illū ſugitus terreat; neq̄ illū ſlatus inſiciat. Videntur hæc quatuor monſtra affectionib⁹ puerb.,

ps. 90.

enītētū ſit. Enītētū ſit dei eis mitte de deorum. Ut qd enim hoc uifit ut uidere ſit laudaretur à bafī ſilicū. Et uideat quodāmodo ſeipsum occuluerat bafī ſilicū; quātū ut nō poſit ante uideri. Scriptū eft. Inquit, quonātū angeli ſuis mandauit de te. Quid ſcriptū eft? Angelū ſuis mandauit de te. Quid mē dāuit? An ināuerterū & uideat; quonātū ſubtūtū maligine & fraudulentis; q̄ maliginitas ſue com menta diffolueret. Quid enīm mādauit? Nempe quod in psalmo ſe quifit. Ut cuſtodiāt in oib⁹ uis ſuis. Numq̄ i p̄cipit. Qualis uia hac de pīnaculo tēpli mittere ſe de orfum? Nō ſit uia hec de ruina; & ſi uia ſit eſt illū. Fruſta in tentationē capitū ſit; quod ſcriptū eft ad corporis cōſolationē. Huic neceſſe cuſtodiāt eū timendū ne offendat ad lapidē pede ſuum. Nō eft q̄d cuſtodiāt; cui non eft q̄d timet. Quid uero taces & illud q̄d ſequitur. Super apidē & baſilicū ambulabīs; & cōculabīs leonē & draconē. Et enīm hec parabolā tangit. Moſtrouſa ma lignitas; moſtrouſa appellationib⁹ conculcanda ſignatur. Nec modo ab ipſo capite; ſed etiā a corpore uniuerso. Siquidē aduersus dīm post temnū cōſuſionē hāc fam serpentina calliditate ſed crudelitate ſuſtūtū eft leonina; uifit ad contumelias ad flagellā; ad alapas; ad mortē; & morte. ſed manifeſt etiā leone; re conculcante leone de trību iuda. Stc & aduersus nos fratres uti ceterū oib⁹ uideat ſe fruſtratū; toto ſanu ſuſtūtū pſecutionē ſuſtūtū qua li ſuſtūtū ab initio; ut uchementia tribulatiōnē regnū celeſte ſperantibus intercludat. Felix anima; que & ipſa ſum leonē potenti uirute conculcans uolenter illud rapere preualebit. Ex hoc itaq̄ ſeclētū ſtanquā ſuper apidē & baſilicū cauſtū & ſolitū ambulemus. Caueamus omniū radicēm amaritudinē; ut nemo noſtrū mordax inuenatur; nemo audax nel ardens; nemo inexorabilis ad rebellēs. Nec uero deorsum imitātū ſos ſed tranſcendamus & tranſcamus letale gloriā tempora lis obtutum ut quodāmodo ſcriptū eft. Fruſta iacitū rhe te an oculos penitiorū. Cōculēm⁹ quoq̄ leonē parfer & draconē; ut neq̄ illū ſugitus terreat; neq̄ illū ſlatus inſiciat. Videntur hæc quatuor monſtra affectionib⁹ puerb.,

Matt. II.

ps. 37.

Luke 5.

Iob. 21.

Actu. 4.

Mat. 6.

Iocel. 2.

Textus.

WE ARE OBEDIENT, PATIENT

certissime cōstat; uoūrat̄ eīm̄ cl̄us quis resistit; sed ut fiat
scit in celo & in terra. Quā nimur adfectionē diuibus
quoq; p̄cedētib⁹ petitib⁹ n̄ihilomin⁹ reor apt̄a-
dū; ut patr̄ noſtr̄ iñ c̄lis est exorūmus; quaten⁹ & no-
mē cl̄us sanctificet; & regnū cl̄us aduentat; & uolūtis fat.
Hec oīa scit in celo & in terra loquim⁹ ubi nō sc̄i-
ficat nomē cl̄us; Vbi f̄ regnū cl̄us non uenit; qm̄ in noīe
Iesu oīe genū fleſt; calceū terribilē & infernū. Scio
te qm̄ es lanct̄us dō; atq; t̄ ipse malit⁹. At longe aliter
& diffinili pr̄orsū affectiō nomē istud sc̄ificat in c̄lis;
ubi tā menarabilis concidatur cl̄amā sanctū ſt̄is
dñis dñs faboū. Sīc & regnat nō in terra ſolū uerūtēta
in ḡhennā; imperiū habēs utr̄ & mortis. Sed oīe diffi-
milit̄ regnat in his qui muti ſcr̄uit; & qui uoluntariſ
ſamulat̄. Bonus cib⁹ obediētia: de qua nimur &
ip̄e dñs ait: Meus cib⁹ eft ut faciam uoluntati patr̄is
mei. Et prophet̄: labores Cai⁹ manū tuarū qm̄ mandu-
cabis; beatus es & bene tibi crit. Bonus cib⁹ patientia
pauperum que nō perficit in fine: panis lacrymarum;
panis doloris. Veruntū utr̄q; necessarium eft condimen-
tum fine quo uterq; in ſipidus non modo nō reficit; ſed
guffatus aſſerat mortem. Duriſſim⁹ euidē cib⁹ utr̄q;
fratres; & niſiſaliquod tertii ſaporable p̄apponatur; utiq;
mors in oīa. Quid uero tā ſaporable quam ſapiat̄. Nēpe
lignā ſuſt eft qd̄ & ip̄as aquas marath per Moyen dñl
corauit. Farinula eft: que pulmētū p̄phētarū p̄ Heli-
ſeuſ ſaporient. Ignis eft: qui tempr ardore precipit in
altari. Oleum eft: ob cuius inopīa uirginis ſuſt ſt̄iū
claudit̄ nuptiarū. Sal eft: quod nulli ſacrificiō deſcieſt
u. Inde t̄ p̄ inſilios homines dicimus: quos intelligi
uolumus inſimū ſapientes. Et dñs fal in nobis habeat p̄re-
cipit: ap̄oſtolus quoq; omnē noſtrū ſermonē ſale mo-
net eſt: conditum. Puto t̄ hanc ip̄am quā obediētia &
patiētia tertiam addi uolumus; ſapientiam n̄ihilomin⁹
tripliçim ſuſciptiū noſtrū hoc cōdimētū uelut tribus
quibusdā herbi ſc̄ificat̄, opus eft ut iſtūtia ſit in in-
tentione; bilart̄ in opatione; humilit̄ in reputacione.
Inuipida nanḡ deo & inſula quodammodo noſtra ob-
ediētia ſeu etiā patiētia eft: n̄i oīe que uel agimus uel
patim⁹ ip̄e ſit cauſa; qm̄ & quicquid facim⁹ ſubem̄ fa-
cere in gloriā deſt; & nō ſi qd̄ patim⁹; ſed ſiquid propter
iſtūtia patim⁹ beati. Oportet autem p̄uifilaminitate
quoq; & tristitia in oībus que agenda ſunt uel tolerāda
caueri; qm̄ hilare datorē d̄iſiḡt deſt. Deniq; bilart̄ ī pa-
& deuota uoluntas ad quam cum ſupra diximus prepa-
rationem ſpecialiter noſtrū p̄tinere. Porro elatione ſup
omnia fugere neceſſe eft. Qzis eīm̄ altr̄ ſapit̄; & op̄ ci⁹
& patiētia uanū ſapit̄ne grauior illiſ ſapor aut magis
coſtrātur ut ericiati. Vides noīe ſuī ſit uel hoiſ ſc̄ire ſe
hoīem; ut permodē ſit patatus ad mandatorū obediētia &
tolerantia ſtagellorū; ac definceſt ſtudeat in quincub labo-
rē interm̄ p̄t effugere; nec dolorē ſic fati laboreſ & do-
leat̄ ſic ſibi ſib⁹ traſeat ſalutariſ. Siqdē melior eft
obediētia quā uincim̄; & melior eft patiens; uiro fortis.
Inobediētia eft cauſa mortis; oīe expirū; oīe morim⁹
ppter eā. Impatiētia aīe pditio eft; d̄icētē dñ. In patiē-
tia uā poſſidebit̄ aīas uestras. Nihilomin⁹ aut ſapit̄ne
quoq; quā diximus neceſſaria eft ad ſalutem. Siqdē
nō ſolū propter inobediētiam quibus obediētia defuit;
aut propter impatiētiam qm̄ patiens carcerūt; & cuſtodiſt.
nō habuerit ſapit̄ne ppter ſuā inſipientiam perierunt.
Et haec quidem ut ſtant hoīes qm̄ hoīes ſunt: aitionib⁹
iam & paſſionib⁹ depaſt̄. Erat qm̄ in aitione & medi-
tatione poſitus erat homo; ſine paſſione habēs aitionē,
habēs etiā ſine labore meditationem. Dico autem qm̄ po-
ſitus eft in paradigmū; ut operetur & cuſtodiſt. Verū
hinc quoq; ſi non cadereſ erat alioq; pmoendus; ut ſola
ſam ſueretur cōtemplatiōe: ſicut & ex hoc inſerior ſa-
du quā modo tenetim̄ refuſore ſtagat̄, in ſuſim⁹ eft
quādoq; cauſuris; ut uel ſit in ſola ſam paſſione uerſet;
& nec op̄ nec ratiō; ſed t̄m̄ paſſio apud inferos ſit. Felix

ET SAPIENTIA. SERMO.

DE CANTICO EZECHIAE. SERMO. 33

Gen. 3, me illa sententia. In sudore multo tui comedes panem tuum. Quod si non feceris it legit: sed feceris: arguit se quisquis cui papa in auctore reforserit: cu de natura causat: et totum sibi imputat: satis peccatis dices: quid dicat, aut quid respondebit mihi cu ipse feceris: hoc erit quod patior pecado meruerit. Quidam enim est quod facere possem. Res cogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine aie. Ne peno sum dignus ut uale te recognoscere cu dulcedine: faciam quod potius: cogitabo meipm in amaritudine aie mea. Luce habitas inaccessibile: nec quo diu confirmant aciem radio tui fulgoris infigere: & ob hoc confusus ad conflictus & familiariis mali tenebris uitare pristinam: non quidem in cis iterum facendo cum mortis feria delectatione: sed puniendo eas: & recognoscendo in amaritudine aie mea. Oportebat quidem si fieri posset reuocare me (ut ita loqueris) denuo q male uice: sed q huc non possum: saltē recognoscet tibi oī annos meos in amaritudine aie mea: faciam recognoscendo quod reoperando non possum. Recognoscet atq tibi quia tibi soli peccauit: atq uero ego me codeno tu iustificeris: & uicias mia cu de me iudicabis. Lam quidē ante cognoscatur ea: sed qui non fatus punita sunt que me adhuc ipse possum: rursum redeo ad ea recognoscenda in amaritudine aie mea: quo uigilata extirpata finit, ut illa impeditio non possit. Nec insucessum (ut arbitror) erit hoc studium. Nempe si sic uiuit: in quo sic uiuitur non quidem carne sed spiritu: & in talibus uita spūs mei: hoc est tā in me consideratio: ne, quā in tui cōtemplatione: magis ac magis corripies me & uiuiscabis me. Si quidem corripies, cu me cogitando compungor: reuictico cum te subleuatus uirtutis in tueor. Itaq ostendendo me miseri, corripies: ostendendo te uiuiscabis. Porro uiuistics necesse est: quia ecce in pace amaritudine mea amarissima. Amarū puluis sum amaritudinem pro peccatis in principio conuersione: unde exclamauit quadā ad portas inferni: amaritorē p' terrorib⁹ in profectu conuersatiōis quādixi: non uidetur dñm detinere in terra uiuēti. Sodecē lā p̄tē p' uiuentū: & spōtis terrorib⁹ q' impugnare solebat: in hac tā pace amarissimā sustinco amaritudinem p' defectu contemplationis. Verū qui & miseri peccata miserando donabit: & tentatione superauit: etiā nūc dñne reddes miseri letitiam salu Textus, taris tui. Hoc quippe est quod ait. Tu autē eruiſti anima meā ut non periret: in cōflictu uidelicet uirtutis: fini in petu tentationi: p'icisti post tergū tuū oīa p'ctā mea: fini multitudine maledictionis tuarū. Nec immorto. Nec emi infernus cōstibet tibi: quo utq ego p'no defenderem: cu irruentibus pulsarē tētatiōibus: q'pē quia nisi deus Psal. 93, adiutavit me paulomini⁹ habitatset in inferno anima mea. Sed neq' mors laudabit te: quia nimis alioq' detinebar: dū adhuc tacerē mortuus in peccatis. Nec expectabūt q' descedunt in lacū ueritatis tua: qui scilicet post gustaram dulcedinem cōtemplationis, in lacū de cēdūt desparationis. Mors si quidē est facienti in peccatis ante conuersō: nō: infernus succubenti tentationibus post acceptā remissionem: lacū uero desperant post expertā cōtemplationem. Nā quāto quis ad altiora: p'ficerit: rāto grauius si corrueit colliditur q'ru' ruit. Non itaq' infernus cōstibit tibi: hoc est qui fam quidē sunt cōstibet, sed tētatiōibus superatur. Nec mors laudabit te. Hā utq' q' ne: diu cōstibet sunt aut confessi: leuantur potius cum male fecerint: & exultant in rebus peccatis. A mortuo quippe quasi qui nō sit perit confessio. Nec expectabūt q' deinceps in lacū ueritatis tua: quos de fastigio dñm cōtemplationis in lacū proprie: diffidēt: forte deuoluīt cōfigerit. Q'c' p'culdib⁹ sit cu nimis q' tristitia post acceptā tā tā letitiae ab sorbet. At nēdū uiuens, uiuens ipse confitebitur tibi. Et qui uiuens carne: mortuus est spūs: & est qui mortuus carne nihilominus mortuus est spūs: sed ho' rū neuter laudabit te: aut cōstibet tibi. Ceteri uiuens uiuens ipse confitebitur tibi. Qui uidelicet non tātū car' ne sed & spūs uiuens ipse cōstibet tibi: sicut & ego ho' dīe hac me duplīci uita tuo munere ufuere confido. Seq' tur. Pater filii non faciet ueritatem tuam: ne reuelatur ser Textus, uo ueritas: quia seruus nescit q' faciat dominū eius. Sed nec mercenarius rapitur ad contemplandam ueritatem: q' propriā q'rit utilitate: filio aut pater non faciet uerita tē suam: q'ē audire dicentem. Venerunt nō quod ego uolo Mat. 26 sed q' dñs tu pater. Reuelatur itaq seruo dei potestas: merce nario felicitas: filio ueritas: nō q' in deo ista discreta sint: cui deo posse quod felicitas & ueritas: sed q' a creatu' a creator pro diuersis ciuiis creature affectib⁹: diuersis sententiis respectibus: cu sancto enī sanctus: & cum peruer foris perueritus. Audi deniq' uocem filii. Domine saluū me fac. Quarē fortē ne ardeat in inferno: fortē ne fraude tur premior. Nō, inquit, sed psalmos cantabimus cunctis dieb⁹ uite nostrae in domo domini. Non (inquit) quero salutem: ut peccas ueritas aut in celo regnum: sed ut te in eternum cum illis leude: de quibus scriptum est. Beati qui Psal. 8 habitant in domo tua: dñe: in secula seculorum laudabūt te. Seruus dicit: uadā ad portas inferi: mercenarius non uidebo dñm deum in terra uiuentium: filius, psalmos no' stris cātabimus cunctis diebus uite nostrae in domo domi' min. Cu' simile est illud. Aperite mihi portas ueritatis: gressus in eis cōstibet dñs. Et qui timet ire ad portas in feri: & quā deum cupit uidere propter quiescentem su' uterq' profecto q'rit que sua sunt. Porro qui psalmos cātare de' siderat in domo dominū non sua vel persula fugit, uel lu'ra appetit: sed illi p'culdib⁹ diligēt, quem laudare ge' fit cunctis diebus uite sua. Laudat nō immortem in æternum: qui uiuit & regnat per oīa secula seculorum. Amen. De tripli coherence uinculum, clausu' rum, & glau'rum. Sermo.

Non hic stām' tota die oīcōsi. Scimus enī & qd' q'rimus: & quis est qui nos cōdixit. Deū quē rimus, deū expectamus. Non est parua res nec parui animi: cu illa que singulari p'ictatis no' mine gloriatur: sep'c'fēc' rātē esse frustrata, dicens. Quā Canti. 5. siū flūm' & non inueni. Est enim sicut amabilis: ita etiam ammirabilis: quia cum non queritur inuenitur: & nō inuenitur cum q'ritur. Si nātūrū emēs ex quo factus est homo super terram & usq' ad centum milia annorum uita nostra extendere non effet tā condigna que sitio huīus tē' portis ad futurū gloriā quā reuelabit in nobis: ecce nūc tempus querēdi: ecce nūc dies inueniendi p' manibus sumi. Querite inquit, dñm dum inueniēt p'ōtūm uocate cum domū pro p'cepto. Erit tēpus q' non est erit locus: cum sile fons maledictionis in terminabilis siccatib⁹ siccatur. Queritis me, inquit, & non inueniētis. Bonus es dñe aie q'renti te. Si q'renti: quanto magis inuenienti: Sitām dulcis est memoria: quals erit p'ficitia: S' mel & lac dulce est sub lingua: quid erit supra linguan. Hinc probate uos fratres si in uia estis: si non exorbiuntur. Lactetur, inquit, co querētūm domūnum. Si gaudeatis ad labores: si in offensio: si in defasio pede curritis: utam mandatorum dei: si quotidie utrūq' homini status recentior est ad proficiendum & perficendum quam ad incipiendum: profecto quereritis faciem eius semper. Quo ergo abit dilectus ex dilecto & querem⁹ cum: Vbi est? Quid dixi in iher. Sed ubi nō est? Altior est celo: inferno profundior: latior terramati' disfusio. Nusquā est & ubiq' est: quia nec absit ulli: nec illo capitulo lo. Ipsi hīc est: sed ego hīc non sum. Quā ueritatis similitus uideretur ut tu hīc non es & ego hīc esēt domīne. Sed ego nec hīc nec alti' sum: quia ad nīhili redas sum & nesciū. Verēdā nihilum: id est ad peccatum: & nesciū: q'ā non fuit ibi cum primus parens me' decu'rauit me moriū amarissimo. Hinc est q' corde cōtract⁹ & corpore diffuso in uoluptates: in amaritudines: habēs inmā tam culpam: penam cognatam: rotus fluidus & eneruus. Ille autem qui idem īpē est qui dicit: ego sum qui sum: ueraciter est: cu' est est quod est. Quo ergo participatib⁹: q' conuentio illius qui nō est ad silūm qui est. Quomodo possunt tam diversa contingi? A Mihi, at sanctus, Psal. 72

Opera Bernardi. I 111